

KLASIFICIRANJE PREGLEDNIH GEOGRAFSKIH ODREDNICA

upute s primjerima

Lidija Jurić Vukadin

2015.

Uvod

Upute za klasificiranje preglednih geografskih odrednica temelje se na preporuci *IFLA*-ine Sekcije za indeksiranje i klasificiranje.

Uputama se definira način klasificiranja preglednih geografskih odrednica.

Uz svaku uputu naveden je najmanje jedan primjer prema formatu *MARC 21*¹. Pregledna geografska odrednica je grafički posebno istaknuta. Ispod većine primjera naveden je komentar.

Upute sadrže i pravila za pisanje naziva geografskih pojmove u klasifikacijskoj oznaci.

Klasificiranjem preglednih geografskih odrednica

- omogućava se ujednačena obrada dokumenata neovisno o njihovoј vrsti/obliku/mediju
- omogućava se okupljanje srodnih/sličnih sadržaja označenih riječima
- omogućava se usklađivanje podataka u sustavu kooperativne katalogizacije
- omogućava se pretraživanje geografskih pojmove neovisno o jeziku predmetnog sustava
- omogućava se efikasniji, brži i lakši pristup informacijama o geografskim pojmovima
- omogućava se naknadno dodavanje geografskih pojmove iz drugih jezika (stvaranje dvo/višejezičnog predmetnog sustava normiranih geografskih pristupnica)
- omogućava se lakša dopuna/izmjena pojedinih geografskih pojmove predmetnog sustava
- omogućava se stvaranje normirane baze klasifikacijskih oznaka za geografske pojmove
- omogućava se nadzor nad klasifikacijskim sustavom bibliografske baze
- olakšava se izrada statističkih podataka u nabavi
- olakšava se izrada popisa normiranih geografskih pojmove
- olakšava se međunarodna razmjena podataka o geografskim sadržajima knjižničnog fonda
- usavršava se hijerarhijska struktura kontroliranog predmetnog sustava

Knjižnični sustav *Aleph* u potpunosti podržava indeksiranje geografskih pojmove klasifikacijskim oznakama.

---

¹ Navedeni primjeri sadrže polja 151 i 080 s potpoljima \$a.

Univerzalna decimalna klasifikacija (UDK) u potpunosti podržava klasificiranje normiranih preglednih geografskih odrednica.

Pregledne geografske odrednice klasificiraju se prema Hrvatskom UDK *online*-u (*UDC MRF 2011.*)

Pregledne geografske odrednice klasificiraju se:

- općim pomoćnim oznakama za mjesto (1/9) (*Tablica 1e*) kojima se mogu dodati njima pripadajuće specijalne pomoćne oznake (1-0/-9)
- općim pomoćnim oznakama izvan sustava UDK: abecednim proširenjem *A/Ž* ili zvjezdicom * (*Tablica 1h*)
- kombinacijom općih pomoćnih oznaka za mjesto (1/9) (*Tablica 1e*) i općih pomoćnih oznaka za vrijeme „.../...“ (*Tablica 1g*)

Pregledne geografske odrednice mogu se klasificirati s jednom ili više klasifikacijskih oznaka.

Pregledne geografske odrednice mogu se klasificirati s jednostavnim brojevima ili složenim oznakama.

1 Fizičko-geografski pojmovi/reljefni oblici

Pregledne geografske odrednice za fizičko-geografske pojmove/reljefne oblike klasificiraju se:

- općim pomoćnim oznakama za mjesto (1/9)² i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim pomoćnim oznakama (1-0/-9) (*Tablica 1e*) i, ako je potrebno,
- općim pomoćnim oznakama izvan sustava UDK - abecednim proširenjem A/Ž i/ili zvjezdicom * (*Tablica 1h*) koji se dodaju unutar zagrade uz opću pomoćnu oznaku za mjesto, bez razmaka između posljednje znamenke UDK oznake i početnog slova ili *.

Svaka pregledna geografska odrednica klasificirana općom pomoćnom oznakom za mjesto iz skupine (21/289), klasificira se i općom pomoćnom oznakom za mjesto iz skupine (4/9).

1.1 Fizičko-geografski pojmovi/reljefni oblici na teritoriju jedne države

Pregledne geografske odrednice za fizičko-geografske pojmove/reljefne oblike koji se nalaze na teritoriju jedne države klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za mjesto iz skupine (21/289) i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim pomoćnim oznakama (1-0/-9).

Svaka pregledna geografska odrednica klasificirana općom pomoćnom oznakom za mjesto iz skupine (21/289), klasificira se i općom pomoćnom oznakom za mjesto iz skupine (4/9) za državu u kojoj se fizičko-geografski pojam/reljefni oblik nalazi.

151 ##\$aLjubljanica
080 0#\$a(282.24Ljubljanica)
080 0#\$a(497.4)

Komentar: Ljubljanica je europska rijeka (282.24) na teritoriju Slovenije (497.4). Kako u Tablicama za Ljubljanicu ne postoji oznaka, potrebno je unutar opće pomoćne oznake za mjesto dodati abecedno proširenje A/Ž za njezin naziv.

151 ##\$aTemza
080 0#\$a(282.242.41)
080 0#\$a(410)

---

² Opće pomoćne oznake za mjesto iz skupine (29) (*Tablica 1e*) se ne upotrebljavaju.

Komentar: Temza je europska rijeka (282.24) na teritoriju Velike Britanije (410). U Tablicama za Temzu postoji oznaka (282.242.41), pa abecedno proširenje A/Ž nije potrebno.

151   ##\$a**Himalaja**
080   0#\$a(235.243)
080   0#\$a(541.35)

Komentar: Himalaja je azijski planinski lanac (235) na teritoriju Nepala (541.35). U Tablicama za Himalaju postoji oznaka (235.243), pa abecedno proširenje A/Ž nije potrebno.

151   ##\$a**Etna**
080   0#\$a(234.415)
080   0#\$a(450)

Komentar: Etna je vulkan u planinama Apeninskog poluotoka (234.41) na teritoriju Italije (450). U Tablicama za Etnu postoji oznaka (235.415), pa abecedno proširenje A/Ž nije potrebno.

151   ##\$a**Huautla**
080   0#\$a(24Huautla)
080   0#\$a(72)

Komentar: Huautla je spilja (24) na teritoriju Meksika (72). U Tablicama za Huautlu ne postoji oznaka, pa je potrebno unutar opće pomoćne oznake za mjesto dodati abecedno proširenje A/Ž za njezin naziv.

1.2 Fizičko-geografski pojmovi/reljefni oblici na teritorijima (do) triju država

Pregledne geografske odrednice za fizičko-geografske pojmove/reljefne oblike koji se nalaze na teritorijima (do) triju država klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za mjesto iz skupine (21/289) i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim pomoćnim oznakama (1-0/-9).

Svaka pregledna geografska odrednica klasificirana općom pomoćnom oznakom za mjesto iz skupine (21/289), klasificira se i općom pomoćnom oznakom za mjesto iz skupine (4/9) za države u kojima se fizičko-geografski pojmovi/reljefni oblici nalazi.

151 ##\$aDrina
080 0#\$a(282.24Drina)
080 0#\$a(497.11)
080 0#\$a(497.6)

Komentar: Rijeka Drina je europska rijeka (282.24), na teritoriju dvaju država: Srbije (497.11) i Bosne i Hercegovine (497.6). Kako u Tablicama za nju ne postoji oznaka, potrebno je unutar opće pomoćne oznake za mjesto dodati abecedno proširenje A/Ž za njezin naziv.

151 ##\$aPireneji
080 0#\$a(234.12)
080 0#\$a(44)
080 0#\$a(460)
080 0#\$a(467.2)

Komentar: Pireneji su europski planinski lanac (234), na teritoriju triju država: Španjolske (460), Francuske (44) i Andore (467.2). U Tablicama za Pireneje postoji oznaka (234.12), pa abecedno proširenje A/Ž nije potrebno.

151 ##\$aViktorijini slapovi
080 0#\$a(282.261.31)
080 0#\$a(689.1)
080 0#\$a(689.4)

Komentar: Viktorijini slapovi nalaze se na teritoriju Zimbabvea (689.1) i Zambije (689.4). U Tablicama za Viktorijine slapove postoji oznaka (282.261.31), pa abecedno proširenje A/Ž nije potrebno.

1.3 Fizičko-geografski pojmovi/reljefni oblici na teritoriju više od triju država. Fizičko-geografski pojmovi/reljefni oblici na teritorijima dvaju kontinenata

Pregledne geografske odrednice za fizičko-geografske pojmove/reljefne oblike koji se nalaze na teritorijima više od triju država ili više kontinenata klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za mjesto iz skupine (21/289) i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim pomoćnim oznakama (1-0/-9).

Svaka pregledna geografska odrednica klasificirana oznakom iz skupine (21/289), klasificira se i oznakom iz skupine (4/9) za kontinent(e) na kojem (kojima) se fizičko-geografski pojam/reljefni oblik nalazi.

151   ##\$a**Jadransko more**
080   0#\$a(262.3)
080   0#\$a(4)

Komentar: Jadransko more je ogrank Sredozemnog mora (262). Zapadna obala pripada Italiji, a istočna Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Albaniji. Prema uputi (više od tri države), navodi se samo opća pomoćna oznaka za europski kontinent (4).

151   ##\$a**Alpe**
080   0#\$a(234.3)
080   0# \$a(4)

Komentar: Alpe su europski planinski sustav na teritorijima Francuske, Monaka, Italije, Švicarske Njemačke, Lihtenštajna, Austrije i Slovenije. Prema uputi (više od tri države), navodi se samo opća pomoćna oznaka za europski kontinent (4).

151   ##\$a**Dunav**
080   0#\$a(282.243.7)
080   0# \$a(4)

Komentar: Dunav teče preko teritorija Njemačke, Austrije, Slovačke, Mađarske, Hrvatske, Srbije, Bugarske, Rumunjske, Moldavije i Ukrajine. Prema uputi (više od tri države), navodi se samo opća pomoćna oznaka za europski kontinent (4).

151   ##\$a**Ande**
080   0#\$a(238.1)
080   0#\$a(8)

Komentar: Ande su južnoamerički planinski lanac (238) na teritorijima Argentine, Bolivije, Čilea, Kolumbije, Ekvadora, Perua i Venezuele. Prema uputi (više od tri države), navodi se samo opća pomoćna oznaka za južnoamerički kontinent (8).

151 ##\$a**Kavkaz**
080 0#\$a(234.9)
080 0#\$a(479)
080 0#\$a(4)
080 0#\$a(5)

Komentar: Kavkaz je planina (234.9), ali i geografska i geopolitička regija (479) na granici Europe (4) i Azije (5). Obuhvaća više ruskih autonomnih republika te tri nezavisne države Gruziju, Armeniju i Azerbajdžan. Prema uputi (više od tri države), navodi se samo opća pomoćna oznaka za kontinente.

1.4 Fizičko-geografski pojmovi/reljefni oblici na teritorijima više država, specificirani

Pregledne geografske odrednice za fizičko-geografske pojmove/reljefne oblike koji se nalaze na teritorijima više država, a koje su zbog potrebe predmetnog sustava izdvojeni navođenjem pojedine/određene države (ili drugačije), klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za mjesto iz skupine (21/289) i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim pomoćnim oznakama (1-0/-9).

Svaka pregledna geografska odrednica klasificirana općom pomoćnom oznakom za mjesto iz skupine (21/289), klasificira se i općom pomoćnom oznakom za mjesto iz skupine (4/9) za izdvojenu državu u kojoj se fizičko-geografski pojmovi/reljefni oblici nalazi.

151 ##\$a**Dunav (Srbija)**
080 0#\$a(282.243.7)
080 0#\$a(497.11)

Komentar: Sadržaj klasificiranog dokumenta odnosi se samo na srbijanski dio Dunava.

151 ##\$a**Jadransko more (Hrvatska)**
080 0#\$a(262.3)

080 0#\$a(497.5)

Komentar: Sadržaj klasificiranog dokumenta odnosi se samo na hrvatski dio Jadranskog mora.

1.5 Fizičko-geografski pojmovi/reljefni oblici na teritoriju Hrvatske

Pregledne geografske odrednice za fizičko-geografske pojmove/reljefne oblike koji se nalaze na teritoriju Hrvatske klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za mjesto iz skupine (21/289) i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim pomoćnim oznakama (1-0/-9).

Svaka pregledna geografska odrednica klasificirana općom pomoćnom oznakom za mjesto iz skupine (21/289), klasificira se i općom pomoćnom oznakom za Hrvatsku (497.5) iz skupine (4/9).

151 ##\$a*Plitvička jezera*

080 0#\$a(285*Plitvička jezera*)

080 0# \$a(497.5)

151 ##\$a*Krk (otok)*

080 0#\$a(210.7*Krk*)

080 0#\$a(497.5)

151 ##\$a*Cetina (ušće)*

080 0#\$a(282.24.05*Cetina*)

080 0#\$a(497.5)

Komentar: Pregledne geografske odrednice za riječna ušća klasificiraju se kombinirajući odgovarajuću opću pomoćnu oznaku za rijeku (282.2...) i pripadajuću specijalnu pomoćnu oznaku za ušće iz (282.05). Kako u Tablicama za ušća hrvatskih rijeka ne postoji oznaka, potrebno je unutar složene opće pomoćne oznake za mjesto za ime rijeke dodati abecedno proširenje A/Ž.

151 ##\$a*Kaštelski zaljev*

080 0#\$a(262.3.04*Kaštelski zaljev*)

080 0#\$a(497.5)

Komentar: Pregledne geografske odrednice za zaljeve Jadranskog mora klasificiraju se kombinirajući opću pomoćnu oznaku za Jadransko more (262.3) i pripadajuću specijalnu pomoćnu oznaku iz (26.04) *Zaljevi. Uvale. Zatoni. Drage. Prirodne luke. Sidrišta*. Kako u Tablicama za hrvatske zaljeve ne postoji oznaka, potrebno je unutar opće pomoćne oznake za mjesto za ime određenog zaljeva dodati abecedno proširenje *A/Ž*.

151 ##\$a*Zagorska peć*
080 0#\$a(24*Zagorska peć*)
080 0#\$a(497.5)

Komentar: Zagorska peć je spilja (24) blizu jezera Sabljaci kraj Ogulina. U Tablicama za ovu spilju ne postoji oznaka, pa je potrebno dodati abecedno proširenje *A/Ž* za njezin naziv.

1.6 Svemir. Sunčev sustav. Nebeska tijela. Prirodni sateliti. Kometi

Pregledne geografske odrednice za svemir, nebeski i kozmički prostor kao i izvanzemaljska područja, klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za mjesto iz skupine (15).

151 ##\$a*Sunce (nebesko tijelo)*
080 0#\$a(151.21)

1.7 Morske struje

Pregledne geografske odrednice za morske struje klasificiraju se kombinirajući odgovarajući opću pomoćnu oznaku za ocean/more iz skupine (26) *Oceani, mora i (morski) prolazi* s specijalnom pomoćnom oznakom za oceanske i morske struje iz (26.07).

151 ##\$a*Labradorská struja*
080 0#\$a(261.43.07)

Komentar: Općoj pomoćnoj oznaci za Labradorsko more (261.43) dodana je specijalna pomoćna oznaka za morskú struju iz (26.07).

2 Svijet. Države svijeta

Pregledna geografska odrednica za svijet, države svijeta klasificira se općom pomoćnom oznakom (100) *Mjesto općenito. Međunarodno. Sve zemlje uopće*

151 ##\$a*Svijet*
080 0#\$a(100)

2.1 Mitske zemlje. Zemlje i mjesta starog i/ili srednjeg vijeka

Pregledne geografske odrednice za mitske zemlje i mjesta/države starog i/ili srednjeg vijeka klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za mjesto iz skupine (3) *Mjesta u doba antike i srednjeg vijeka.*

151 ##\$a*Atlantida*
080 0#\$a(309)

151 ##\$a*Egipat (Stari vijek)*
080 0#\$a(32)

2.2 Zemlje/države modernog svijeta

Pregledne geografske odrednice za zemlje/države modernog svijeta klasificiraju se odgovarajućim općim pomoćnim oznakama za zemlje/države iz skupine (4/9) i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim pomoćnim oznakama (1-0/-9).

151 ##\$a*Španjolska*
080 0#\$a(460)

151 ##\$a*Italija, južna*
080 0#\$a(450-13)

2.2.1 Regije, područja, naselja modernog svijeta s oznakom u Tablicama

Pregledne geografske odrednice za regije, područja, naselja modernog svijeta klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za regiju, područje, naselje iz skupine (4/9) i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim oznakama (1-0/-9).

Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i oznakom iz skupine (4/9) za državu na čijem se teritoriju regija, područje, naselje nalazi.

151   ##\$a*Toskana*

080   0#\$a(450.52)

080   0#\$a(450)

151   ##\$a*Pariz*

080   0#\$a(443.611)

080   0#\$a(44)

2.2.2 Regije, područja, naselja modernog svijeta bez brojčane oznake u Tablicama

Pregledne geografske odrednice za regije, područja, naselja modernog svijeta bez brojčane oznake u Tablicama klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za mjesto iz skupine (4/9) i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim pomoćnim oznakama (1-0/-9) i općim pomoćnim oznakama izvan sustava UDK, najčešće abecednim proširenjem A/Ž.

Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i općom pomoćnom oznakom iz skupine (4/9) za državu na čijem se teritoriju regija, područje, naselje nalazi.

151   ##\$a*Sežana*

080   0#\$a(497.472*Sežana*)

080   0#\$a(497.4)

Komentar: Sežana je općina u Obalnoj-kraškoj statističkoj regiji Slovenije (497.472). U Tablicama za ovu općinu ne postoji oznaka, pa je potrebno dodati abecedno proširenje A/Ž za njezin naziv.

2.3 Grupacije država

Pregledne geografske odrednice za grupacije država (u teritorijalnim, povijesnim, kulturnim, političkim, gospodarskim, administrativnim ili dr. vezama) klasificiraju se općim pomoćnim oznakama za mjesto iz skupine (4/9) i, prema potrebi, specijalnom pomoćnom oznakom (1-6) *Države ili grupacije država s različitim gledišta* i općom pomoćnom oznakom izvan sustava UDK - abecednim proširenjem A/Ž za puni naziv grupacije ili njezin akronim.

Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i općom pomoćnom oznakom iz skupine (4/9) za kontinent(e) na čijem se teritoriju grupacije država nalaze.

151 ##\$a**Europska unija**

080 0#\$a(4-6EU)

080 0#\$a(4)

151 ##\$a**Alpe-Jadran**

080 0#\$a(4-6Alpe-Jadran)

080 0#\$a(4)

151 ##\$a**Bliski istok**

080 0#\$a(5-15)

080 0#\$a(5)

3 Hrvatske regije, područja, županije, okolice, naselja, dijelovi naselja

Pregledne geografske odrednice za hrvatske regije, područja, županije, okolice, naselja i dijelove naselja klasificiraju se općom pomoćnom oznakom za Hrvatsku (497.5...) i, prema potrebi, njoj pripadajućom specijalnom pomoćnom oznakom (1-0/-9) i općom pomoćnom oznakom izvan sustava UDK - abecednim proširenjem A/Ž.

Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i oznakom (497.5) iz skupine (4/9).

3.1 Veće hrvatske teritorijalne cjeline. Hrvatske regije

Pregledne geografske odrednice za veće hrvatske teritorijalne cjeline, regije klasificiraju se općom pomoćnom oznakom (497.5...). Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i oznakom (497.5) iz skupine (4/9).

151 ##\$a*Dalmacija*
080 0#\$a(497.58)
080 0#\$a(497.5)

3.2 Županije

Pregledne geografske odrednice za hrvatske županije klasificiraju se općom pomoćnom oznakom za županije (497.5...).

Svaka tako klasificirana normirana pregledna geografska pristupnica, klasificira se i oznakom (497.5) iz skupine (4/9).

151 ##\$a*Splitsko-dalmatinska županija*
080 0#\$a(497.583)
080 0#\$a(497.5)

3.3 Manje hrvatske teritorijalne cjeline. Okolice naselja. Naselja s okolicom

Pregledne geografske odrednice za manje hrvatske teritorijalne cjeline, okolice naselja ili naselja s okolicom klasificiraju se općom pomoćnom oznakom za regiju/županiju u kojoj se naselje nalazi, uz dodavanje specijalne pomoćne oznake (1-37) *Upravne jedinice niže razine* - (497.5...-37) i abecednog proširenja A/Ž za ime naselja.

Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i oznakom (497.5) iz skupine (4/9).

151 ##\$a**Dubrovnik (okolica)**
080 0#\$a(497.584-37**Dubrovnik**)
080 0#\$a(497.5)

3.4 Hrvatska naselja

Pregledne geografske odrednice za hrvatska naselja, neovisno o veličini, klasificiraju se općom pomoćnom oznakom (497.5...) za regiju/županiju u kojoj se naselje nalazi i abecednim proširenjem A/Ž za ime naselja.

Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i oznakom (497.5) iz skupine (4/9).

151 ##\$a**Osijek**
080 0#\$a(497.543**Osijek**)
080 0#\$a(497.5)

151 ##\$a**Donja Kupčina**
080 0#\$a(497.521**Donja Kupčina**)
080 0#\$a(497.5)

3.4.1 Naselja na hrvatskim otocima

Pregledne geografske odrednice za naselja na hrvatskim otocima klasificiraju se općom pomoćnom oznakom (497.5...) i abecednim proširenjem A/Ž za ime naselja i općom pomoćnom oznakom za otok (210.7) s abecednim proširenjem A/Ž za ime otoka na kojem se naselje nalazi.

Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i oznakom (497.5) iz skupine (4/9).

151 ##\$a**Komiža**
080 0#\$a(497.583**Komiža**)
080 0#\$a(210.7Vis)
080 0#\$a(497.5)

151 ##\$a**Vis**
080 0#\$a(497.583**Vis**)
080 0#\$a(210.7Vis)

080 0#\$a(497.5)

151 ##\$a*Porovac*

080 0#\$a(497.581.1*Porovac*)

080 0#\$a(210.7*Iž*)

080 0#\$a(497.5)

3.4.2 Dijelovi hrvatskih naselja

Pregledne geografske odrednice za dijelove hrvatskih naselja (gradske četvrti, gradske zone, ulice, trgovi i sl.) klasificiraju se općom pomoćnom oznakom (497.5...) i abecednim proširenjem A/Ž za ime naselja.

Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i oznakom (497.5) iz skupine (4/9).

151 ##\$a*Split*\$z*Bačvice*

080 0#\$a(497.583*Split*)

080 0#\$a(497.5)

151 ##\$a*Dakovo*\$z*Strossmayerov trg*

080 0#\$a(497.543*Dakovo*)

080 0#\$a(497.5)

3.4.3 Hrvatska naselja s jednakim nazivima. Homonimi

Pregledne geografske odrednice za različita hrvatska naselja s jednakim nazivima, klasificiraju se općom pomoćnom oznakom (497.5) i abecednim proširenjem A/Ž za ime naselja i općom pomoćnom oznakom (497.5) i abecednim proširenjem A/Ž za grad/županiju kojem naselje administrativno pripada.

Svaka tako klasificirana pregledna geografska odrednica, klasificira se i oznakom (497.5) iz skupine (4/9).

151 ##\$a*Kamensko*

080 0#\$a(497.5*Kamensko*)

080 0#\$a(497.5*Trilj*)

080 0#\$a(497.5)

Komentar: Osim u općini Trilj (Splitsko-dalmatinska županija), Kamensko se nalazi i u općini Vrbovsko (Primorsko-goranska županija).

4 Zemlje/države u povijesnom kontekstu

Pregledne geografske odrednice za zemlje/države svijeta u povijesnom kontekstu klasificiraju se:

- općim pomoćnim oznakama za zemlju/državu ili više njih, regiju, naselje iz skupine (3/9) *Mjesta u doba antike i srednjeg vijeka. Zemlje i mjesta suvremenog svijeta* i, prema potrebi, njima pripadajućim specijalnim pomoćnim oznakama (1-0/-9) i
- općim pomoćnim oznakama za vrijeme „.../...“ i, prema potrebi,
- općim pomoćnim oznakama izvan sustava UDK - abecednim proširenjem A/Ž

151 ##\$a**Rimsko Carstvo**

080 0#\$a(37)“-0027/+0476“

151 ##\$a**Ilirske provincije**

080 0#\$a(497.5+497.4)“1809/1815“

151 ##\$a**Austro-Ugarska**

080 0#\$a(436+439)“1867/1918“

151 ##\$a**Dubrovačka Republika**

080 0#\$a(497.5Dubrovnik)“1358/1808“

151 ##\$a**Mletačka Republika**

080 0#\$a(450.341)“0697/1797“

151 ##\$a**Papinska Država**

080 0#\$a(450)“0752/1870“

4.1 Arheološki lokaliteti/nalazišta

Pregledne geografske odrednice za arheološke lokalitete/nalazišta, neovisno o njihovom datiranju, klasificiraju se općim pomoćnim oznakama (4/9) *Zemlje i mjesta suvremenog svijeta* uz navođenje abecednog proširenja A/Ž. Abecednim proširenjem navodi se današnji naziv lokaliteta/nalazišta ili naziv najbližeg mjesta pokraj kojeg se lokalitet/nalazište nalazi.

Obvezno se navodi i opća pomoćna oznaka (4/9) za državu u kojoj se lokalitet/nalazište nalazi.

151 ##\$a**Klokoč (utvrda)**
080 0#\$a(497.529Klokoč)
080 0#\$a(497.5)

Komentar: Ruševine staroga grada (utvrde) Klokoč nalaze se na brdu iznad naselja Klokoč u općini Vojnić u Karlovačkoj županiji (497.529).

151 ##\$a**Narona**
080 0#\$a(497.584Vid)
080 0#\$a(497.5)

Komentar: Narona je rimske naselje na području današnjeg sela Vid kod grada Metkovića u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (497.584).

151 ##\$a**Hušnjakovo brdo**
080 0#\$a(497.522Krapina)
080 0#\$a(497.5)

Komentar: Hušnjakovo brdo (Hušnjakov briješ) je paleolitsko nalazište u zapadnom dijelu grada Krapine u Krapinsko-zagorskoj županiji (497.522) na kojem su nađeni ostaci neandertalca.

151 ##\$a**Vučedol**
080 0#\$a(497.544-37Vukovar)
080 0#\$a(497.5)

Komentar: Neolitski arheološki lokalitet Vučedol se nalazi se u okolini grada Vukovara u Vukovarsko-srijemskoj županiji (497.544).

151 ##\$a**Sabrata**
080 0#\$a(612.15-37)
080 0#\$a(612)

Komentar: Sabrata je rimski grad na afričkoj obali Sredozemlja, u Libiji (612), pokraj Tripolija (612.15).

Ako se arheološki lokalitet nalazi ispod površine zemlje, pregledna geografska odrednica klasificira se prema navedenoj uputi, uz obvezno navođenje i opće pomoćne oznake za mjesto (24) *Podmorska razina. Podzemlje. Podzemno* s abecednim proširenjem A/Ž.

151   ##\$a**Ravlića pećina**
080   0#\$a(24Ravlića pećina)
080   0#\$a(497.6-37Grude)
080   0#\$a(497.6)

Komentar: Neolitski arheološki lokalitet Ravlića pećina (Ravlića spilja) nalazi se u Drinovcima općini Grude u Bosni i Hercegovini (497.6).

5 Toponimi – abecedno proširenje A/Ž (*Tablica 1h*) u općim pomoćnim oznakama za mjesto (*Tablica 1e*)

Ako u općim pomoćnim oznakama za mjesto (*Tablica 1e*) nema odgovarajuće oznake za toponim (ekonim/ojkonim, oronim, hidronim i dr.), potrebno ga je izraziti abecednim proširenjem A/Ž. Abecedno proširenje navodi se izravno na posljednju znamenku oznake, bez razmaka, unutar zagrade.

Toponimi stranih zemalja u općim pomoćnim oznakama za mjesto navode se prema originalnom nazivu, neovisno postoji li za njih hrvatski naziv (grad Skopje, a ne Skoplje).

Višejezični toponimi stranih zemalja, u općim pomoćnim oznakama za mjesto navode se u svim oblicima naziva (rijeka Tisa i Tisza, grad Željezno i Eisenstadt). Ako je u preglednoj geografskoj odrednici toponim specificiran (mađarski dio Tise), u općoj pomoćnoj oznaci za mjesto navodi se samo specificiran oblik naziva (mađarski naziv Tisza).

Višejezični toponimi na području Hrvatske, u općim pomoćnim oznakama za mjesto navode se prema hrvatskom obliku naziva (otočje Brijuni, a ne Brioni).

Toponimi koji u nazivu sadrže pridjev „hrvatski“ (grad Hrvatska Kostajnica), krate se na „hrv.“ (Hrv. Kostajnica).

Toponimi koji u nazivu sadrže pridjev „sveti“ (grad Sveti Ivan Zelina) ili strane inačice tog pridjeva (grad Saint Moritz) krate se na „sv.“ (grad Sv. Ivan Zelina), odnosno na njegovu stranu inačicu (grad St. Moritz).

Toponimi stranih zemalja, koje je potrebno označiti abecednim proširenjem, a nisu spomenuti u ovom poglavlju, u općim pomoćnim oznakama za mjesto navode se prema engleskom izvoru.